

Naučiť sa milovať a prijímať všetkých

Sk 10

(KORNÉLIUS) ² Bol zbožný a bohobojný, on, aj celý jeho dom. Dával ľudu **štedré almužny a ustavične¹ sa modlieval** k Bohu. ³ Raz okolo deviatej hodiny mal videnie... PETER vyšiel okolo šiestej² hodiny na strechu domu modliť sa. ¹⁰ Keď vyhladol, chcel si zajesť. Kým mu pripravovali jedlo, dostal sa do vytrženia. ¹¹ Videl nebo otvorené a z neho zostupovať na zem akúsi nádobu, sľaby veľkú plachtu so štyrmi rohmi. ¹² Boli v nej všetky druhy štvornohých zvierat, zemskej plazov, ako aj nebeského vtáctva. ¹³ Tu k nemu zaznel hlas: „Peter, vstaň, zabíjaj a jedz!“ ¹⁴ Peter na to povedal: „To nie, Pane, lebo nikdy som nejedol nič poškvrnené a nečisté.“ ¹⁵ Potom sa ozval hlas znova, po druhý raz: „Čo Boh očistil, to ty nenazývaj poškvrneným.“ ¹⁶ Toto sa opakovalo tri razy a nádoba hneď bola vzatá do neba. ... ³

⁴⁴ Kým ešte Peter hovoril tieto slová, zostúpil Duch Svätý na všetkých, čo počúvali túto reč. ⁴⁵ Veriaci spomedzi obrezaných, ktorí prišli spolu s Petrom, žasli, že dar Ducha Svätého bol vyliaty aj na pohanov. ⁴⁶ Počuli ich totiž hovoriť jazykmi a zvelebovať Boha. Vtedy im Peter povedal: ⁴⁷ „Či môže dakto zabrániť pokrstiť vodou tých, ktorí prijali Ducha Svätého tak ako my?“ ⁴⁸ A prikázal, aby boli pokrstení v mene Ježiša Krista. Poprosili ho, aby u nich niekoľko dní zostal.

¹ Almužna pre chudobných (Lk 12,33) a ustavičná modlitba (Lk 18,1) sú dva prvky spirituality, na ktoré je sv. Lukáš veľmi citlivý aj v evanjeliu

² 6 hodina (poludnie 12:00) viaže na seba dva odkazy: nastala temnota na Golgote (Lk 23,44; Mt 27,46). Aj Peter sa dostáva do „tmy“, lebo nerozumie tomu, čo Boh od neho chce. V tejto tme sa však chystá niečo veľké, niečo nové, veľká premena v židovskom myslení, ktoré sa začína otvárať k prekonaniu dualizmu čistého a nečistého. Šiesta hodina (12:00, poludnie) obsahuje aj symboliku najvyššieho svetla, čiže zjavenia pravdy. V každom prípade Peter z tejto tmy vyjde až „na tretí deň“ – lebo Peter prijal poslov a pohostil ich (= prvý deň) Na druhý deň sa vydali na cestu (= druhý deň). A potom znovu na druhý deň prišli do Cézarei (= tretí deň).

³ V trojnásobnom naliehavom posolstve sa Peter učí prekonávať židovskú mentalitu, ktorá rozdeľovala svet (veci, zvieratá i ľudí) na čisté a nečisté sféry. Vo videní Peter vníma štvornohé zvieratá, plazy i vtáctvo. Text hovorí, že mal jesť všetky druhy, teda videnie ho neučilo jesť nečisté, ale jesť všetky druhy a nerobiť rozdiely. Ako vyplýva z textu rozpravy, Peter toto videnie aplikuje na ľudí, keď začína chápať, že v Božích očiach niet rozdielu medzi Židmi a pohanmi, ale „v každom národe mu je milý ten, kto sa ho bojí a koná spravodlivo“ (Sk 10,35).

1. V *Sk 10*⁴ nachádzame dlhú a brilantne prepracovanú rozpravu o pokrstení nábožného pohanského stotníka Kornélia a jeho domu i o udalostiach, ktoré toto všetko predchádzali i sprevádzali.

2. Stotník Kornélius má znaky pravého Božieho muža - je *štedrý v dávaní almužny a ustavične sa modlí* (*Sk 10,2*). Láska k blížnemu sa v tomto opise dostáva na prvé miesto, k nej sa druží láska k Bohu v podobe ustavičnej modlitby. Aby sme nevytvárali zbytočné teoretické vojny o prvenstve, prijmime v pokore toto slovo a uvedomme si, že konkrétna láska k blížnemu môže byť aj na prvom mieste, ak je hneď za ňou je ustavičná modlitba. Je to zaiste veľké povzbudenie aj pre našu saleziánsku spiritualitu, ktorá má tiež túto črtu: Janko Bosco sa najprv venoval mladým a až následne spoznával tajomnú osobu, ktorá celej jeho aktivite dala nový rozmer a novú kvalitu. Takto nám to rozpráva sen z deviatich rokov. Janko Bosco nebol hlbavý chlapec modlitby, ktorý dostal znamenie, aby niečo robil pre mladých. Bol to chlapec, ktorý sa s viac či menej čistými úmyslami usiloval robiť poriadky medzi svojimi divokými rovesníkmi. Ježiš túto jeho snahu prijal, očistil a pozdvihol. A z Janka Bosca sa stal don Bosco, muž ustavičnej modlitby, modlitby v činnosti.

3. Peter zažíva videnie, ktoré ho však ponorí do tmy a neistoty⁵, *v rozpakoch uvažoval ... stále o tom premýšľal* (*Sk 10,17.19*) a všetko speje k novej deviatej hodine, ktorá sa odohrá na tretí deň v Kornéliovom dome. Lebo stretnutie Petra a Kornélia sa odohráva práve v tú hodinu vykúpenia. Kornélius hovorí: „*Pred štyrmi dňami, práve v túto hodinu, čiže o deviatej, keď som sa modlil vo svojom dome, zastal predom mnou muž v honosnom odeve ...* (*Sk 10,30*). Petrova tma sa začína teda rozplývať, prichádza svetlo vykúpenia, v ktorom je každý človek pozvaný mať účasť na spáse, ktorú priniesol Vykupiteľ sveta. Už po prvom rozhovore s Kornéliom je Petrovi jasné, *že mu Boh ukázal, že o nikom nesmie hovoriť, že je poškvrnený alebo nečistý človek* (*Sk 10,28*). Počas katechézy, ktorú prednášal, keď sa náhle na Kornélia a jeho dom *vyliat dar Ducha v podobe jazykov a chvál*, všetci si uvedomili, že tu sa dejú nové Turíce. V tejto chvíli Peter neváha a prikáže *udelieť krst v mene Ježiša Krista*, aj napriek tomu, že dovtedy boli pokrstení len členovia židovského národa (obrezaní) (*Sk 10,44-48*).

3.1. Tento nečakaný moment nám môže pripomenúť to zvláštne symbolické stretnutie sa dona Bosca s Bartolomejom Garellim, ktorý bol zaradený do kategórie podozrivých, „nečistých“, ktorých sa treba chrániť. Don Bosco prekonáva bariéru medzi „čistým a nečistým“, on v tomto chudobnom, opustenom a zanedbanom chlapcovi objavuje ochotné srdce a Duch ho pobáda, aby sa mu venoval. Don Bosco pri tejto a pri iných skúsenostiach naozaj spoznal, že *o nijakom mladom človekovi nemožno povedať, že je poškvrnený alebo nečistý*.

3.2. Don Bosco bol presvedčený, že láska voči mladým nezávisí od ich zásluh alebo úspechov, jeho láska bola preventívna, je to láska, ktorá predchádza, prijíma, podporuje. Každý mladý, nezávisle od toho, čo zažil, od ťažkostí, ktorými si prešiel je nádejou, je budúcnosťou. Nečakáme, že mladý človek bude dokonalý, máme ho radi takého aký je, aby sme mu pomohli byť tým, čím by mohol byť. Naša saleziánska charizma môže vytvárať podobné dualizmy: venovať sa schopnejším na úkor menej schopných, sympatickým na úkor menej sympatických, venovať sa tým, z ktorých niečo máme na úkor tých, ktorí nám nevedia vrátiť takmer nič. Tieto skutočnosti by sme mali prehodnotiť a prosieť Boha, aby nás naučil otvárať sa všetkým, ale predovšetkým tým najnúdznejším. Lebo aj Pán povedal: *Ale keď chystáš hostinu, pozvi chudobných, mrzákov, chromých a slepých. A budeš blahoslavený, lebo oni sa ti nemajú čím odplatiť* (*Lk 14,13-14*).

⁴ Vo vianočnej téme sme použili podnety zo *Sk 14*, teraz sa opäť vraciame späť do *Sk 10*. (V novembri sme meditovali obrátenie sv. Pavla *Sk 9,1-30*. Zázraky – uzdravenie učeníka Eneáša a vzkriesenie učeníčky Tabity opísané vo veršoch *Sk 9,31-43* – budeme meditovať neskôr.

⁵ Pozri poznámku o šiestej hodine.

DO január 2026

4. Osobitnou témou „rozdeleného sveta“ sú aj politické a ideové tábory, ktoré nie zriedka polarizujú naše spoločnosti. Aj tu je potrebné, aby sme vstúpili do školy Ducha a naučili sa byť pokojnými v postojoch a trpezlivými v dialógu alebo aby sme sa učili byť v tichu a modlitbe, ak sa viesť dialóg nedá.

1. Nežijem stále v „rozdelenom“ svete ... aké sú tie moje prípadné rozdelenia v oblasti poslania k mladým alebo vo vzťahoch k ľuďom?
2. Aké miesto má v mojom živote almužna a modlitba? Nie som taký *čistič čaší a mís* namiesto toho, aby som *svoje vnútro rozdal ako almužnu*? (Lk 11,38-41). Neochabla moja modlitba? (Lk 18,1).
3. Pozriem sa mladých okolo mňa (ak ich nevnímam tak je to na iné zamyslenie) a obrátim svoju pozornosť voči tým menej vďačným, menej sľubným a porozmýšľam, čo by som pre nich mohol urobiť.
4. Som nástrojom pokoja a nadhľadu alebo svojimi netrpezlivosťami a silnými rečami bez veľkej lásky prilievam olej do ohňa polemík a sporov?